

Reactie op wetsvoorstel

Wij zijn van mening dat dit voorstel, waarbij de inspectie hierover toezicht houdt, negatieve effecten behelst en zijn afkeurend jegens dit voorstel.

Thuisonderwijs is een compleet andere manier van onderwijzen dan op een reguliere school, daarom kunnen eisen die voor een school gelden niet een op een overgenomen worden in het thuisonderwijs. Ook mogen de eisen voor thuisonderwijs niet strenger zijn dan onderwijs op school.

Bij thuisonderwijs is het natuurlijk dat er maatwerk geleverd wordt t.a.v. het onderwijzen van de kinderen. Dit houdt in dat er in het lopende schooljaar aanpassingen gedaan worden, mocht dat nodig zijn. Daarbij wordt dan afgeweken van het eerder opgestelde onderwijsplan. Dit zou aangemerkt kunnen worden als falen of niet voldoen aan de norm, terwijl de aanpassingen juist ten bate van het (onderwijs aan het) kind zijn.

Aan de andere kant als dit soort wijzigingen in het plan wel mogelijk zijn: hoe specifiek moet dit plan zijn om goedgekeurd te worden? Hierover wordt geen duidelijkheid gegeven. De negatieve effecten die ik hierbij verwacht zijn willekeur en schijnveiligheid t.a.v. kwaliteit. Ten derde kan niet al het leren in een plan worden gevat. Bij thuisonderwijs loopt het leren en vrije tijd soms door elkaar. Bijvoorbeeld: je gaat als gezin een dagje naar het strand. Er wordt naar schelpen gezocht. We leren wat een mossel, oester, kokkel en een nonnetje is. De kinderen komen in contact met andere kinderen en spelen fijn verder. Ze besluiten samen een zandkasteel te bouwen. Er wordt druk gediscussieerd, overlegd en goed samengewerkt. Ze merken dat het water opkomt en ze willen het kasteel beschermen tegen het water. Er wordt hard gewerkt om een stevige dam te bouwen. Aan het eind van de dag blijkt dan niet alleen dat we als gezin een fijne, ontspannen dag hebben gehad, maar dat er ook aan meerdere kerndoelen is gewerkt. Bijvoorbeeld kerndoelen 1-3, 40, 48, 54, 55. Dit kan niet vooraf in een onderwijsplan worden gevat, maar de kinderen leren wel.

Aangezien thuisonderwijs maatwerk is, is de locatie waarop het onderwijs wordt gegeven niet altijd thuis. In het voorstel wordt aangegeven dat een incidentele excursie of samenwerking met andere gezinnen die thuisonderwijs geven mogelijk zou moeten zijn, maar wat is incidenteel? Het wetsvoorstel is niet concreet. Dit zorgt voor onduidelijkheid en kan willekeur bij de inspectie in de hand werken.

Onaangekondigde controle door de inspectie is ongrondwettelijk cf. art. 12. Het straalt wantrouwen uit vanuit de overheid jegens degenen die kiezen voor thuisonderwijs. Naast levensovertuiging, wordt deze keuze wordt gemaakt uit overtuiging met veel motivatie en inzet van de ouders. Een bewuste keuze van mensen die met liefde en passie het beste onderwijs aan hun kinderen (willen) geven.

Het wetsvoorstel noemt het maken van toetsen noodzakelijk om een objectief beeld te krijgen van het niveau van het kind. Dit bestrijden wij. Door het een-op-een lesgeven weet een thuisonderwijzer precies wat het kind kan en weet. Toetsen is hierdoor onnodig. Door nu wettelijk voortgangstoetsen in te stellen wordt een enorme druk om het kind en het gehele gezin gelegd. Thuisonderwijskinderen zijn niet gewend aan toetsen, de toetsen moeten wellicht op een voor het kind onbekende locatie met toezicht van onbekende

mensen worden afgenomen. Tenslotte zou bij een onvoldoende resultaat de mogelijkheid tot thuisonderwijs kunnen worden ontnomen. Dit alles zorgt voor een absoluut onwenselijke druk op jonge kinderen. Het kan de uitslag sterk beïnvloeden en dus een onjuist beeld geven van wat het kind weet en kan.

Het bijhouden van de vorderingen van de kinderen die thuisonderwijs krijgen, in een portfolio lijkt mij een goede methode om het onderwijs aan de kinderen inzichtelijk te maken. Niet alleen voor de ouders, zoals het wetsvoorstel aangeeft, maar ook voor eenieder waarmee het portfolio wordt gedeeld. Dit zou onder meer kunnen bestaan uit een lijst met gelezen boeken en excursies, gemaakte werkschriften, foto's en filmpjes enzovoorts.

T.a.v. aantonen pedagogisch-didactische vaardigheden geeft het wetsvoorstel te weinig duidelijkheid over wat dit inhoudt en hoe de thuisonderwijzende ouder deze vaardigheden kan onderhouden. Als een thuisonderwijzer kan aantonen dat hij/zij serieus met het onderwijzen van de kinderen bezig is, zou dit mijns inziens voldoende moeten zijn. Bijvoorbeeld door het opstellen van een onderwijsplan, een portfolio en het lid zijn van een overkoepelend orgaan, bijvoorbeeld de Nederlandse vereniging voor thuisonderwijs. Het portfolio van de kinderen laat niet alleen zien wat zij geleerd hebben, maar toont daarmee ook aan dat de thuisonderwijzer in staat is kennis en vaardigheden over te brengen.

Naar mijn mening is het goed om als thuisonderwijzer een (in enige mate flexibel) onderwijsplan op te stellen wat richting geeft aan de educatie aan het kind. Een jaarlijkse schriftelijke evaluatie ondersteund door een portfolio, wat de ontwikkeling van het kind weergeeft, moet daarbij een hogere prioriteit krijgen dan het onderwijsplan. Dit aangezien een portfolio niet alleen weergeeft wat het kind nu kan en weet door gepland en ongepland onderwijs, maar ook dat de ouders in staat zijn het onderwijs te organiseren, het neemt de noodzaak tot verplichte toetsen weg, evenals het gebruik van een leerlingvolgsysteem. Tenslotte zal het portfolio aantonen dat het kind veel leert op diverse locaties en niet uitsluitend uit schoolboeken aan de keukentafel.

We vragen u genoemde punten aan te passen en te luisteren naar de (adviezen van de) thuisonderwijsverenigingen, om zo gezamenlijk tot een beter wetsvoorstel te komen welke recht doet aan de thuisonderwijsgezinnen.

Met vriendelijke groet,

Simon Alberts en Marjorie Alberts-Saman

Almere, 16 juli 2020